

Chương trình Giảng dạy Kinh tế Fulbright

Năm học 2013-2015

Học kỳ Thu

KINH TẾ HỌC VI MÔ DÀNH CHO CHÍNH SÁCH CÔNG

Bài tập 2

Câu 1: Lựa chọn của người tiêu dùng đối với hàng thay thế hoàn toàn

Hai nhãn hiệu bút bi sinh viên Đức lựa chọn là Bến Nghé và Thiên Long. Theo đánh giá của Đức, hai nhãn hiệu bút bi này có chất lượng tương đương nhau và anh ta ưa thích ngang nhau.

- Trên một đồ thị, anh/chị hãy vẽ 3 đường đẳng ích của sinh viên Đức với 3 mức nhu cầu lần lượt là 4,5 và 6 bút bi/ học kỳ.
- Học kỳ này sinh viên Đức cần có 5 bút bi. Giá bút bi Thiên Long và Bến Nghé đều là 2 ngàn đồng/ cây. Cùng đồ thị trên, anh/chị hãy vẽ đường ngân sách của sinh viên Đức.
- Sinh viên Đức sẽ lựa chọn hai loại bút như thế nào? Giải thích.
- Anh/chị hãy làm lại câu b và c trong trường hợp giá bút bi Thiên Long là 2 ngàn đồng/cây và giá bút bi Bến Nghé là 2,5 ngàn đồng/cây.

Câu 2: Lựa chọn tối ưu, xác định đường cầu cá nhân

Một người tiêu dùng chi hết thu nhập I cho hai hàng hóa X và Y . Đơn giá của hai hàng hóa lần lượt là p_x và p_y . Sở thích của người tiêu dùng này được thể hiện bởi hàm thỏa dụng có dạng Cobb-Douglas: $U(X,Y) = x^\alpha y^\beta$; trong đó x, y là số lượng hàng hóa X, Y .

- Anh/chị hãy xác định hàm số cầu của người tiêu dùng đối với hàng hóa X và Y . Hàm số cầu phụ thuộc vào biến số nào?
- Với hàm số cầu anh/chị vừa xác định, hệ số co giãn của cầu theo giá có thay đổi theo các mức giá khác nhau không? Chứng minh.
- Với hàm số cầu anh/chị vừa xác định, hệ số co giãn của cầu theo thu nhập có thay đổi theo các mức thu nhập khác nhau không? Chứng minh.
- Với $I = 600$, $p_x = 10$, $p_y = 40$, $\alpha = 1/3$, $\beta = 2/3$, thì rõ ràng người này mua có bao nhiêu đơn vị X , bao nhiêu đơn vị Y ?

Câu 3: Thặng dư tiêu dùng, biến thiên bù đắp và biến thiên tương đương.

Đất nước LaNa đang bị lạm phát cao, chỉ số giá hàng tiêu dùng trong năm 2008 ước tính lên đến 1,3 so với năm trước đó, hay nói cách khác lạm phát năm 2008 là 30%. Bộ Lao động nước này đang tính toán phương án bù giá vào lương để đời sống công chức nhà nước không bị sút giảm. Mẫu công chức được điều tra dùng làm cơ sở để lựa chọn phương án tăng lương có thu nhập là 3

triệu đồng/ tháng. Toàn bộ thu nhập này được chi tiêu cho hai rổ hàng: X là rổ hàng bao gồm lương thực, thực phẩm và đi lại, M là thu nhập còn lại để chi cho rổ hàng Y (bao gồm các mặt hàng còn lại). Giả sử hàm thỏa dụng của mẫu công chức điều tra có dạng Cobb – Douglas $U(X,M) = x.m$; trong đó x là số đơn vị X mua được, m là thu nhập còn lại để chi mua rổ hàng Y, (đơn vị tính của m là ngàn đồng). Cuối năm 2007 đơn giá của X là $p_{X1} = 50$ ngàn đồng, cuối năm 2008 đơn giá của X là $p_{X2} = 75$ ngàn đồng.

- Vào cuối năm 2007, công chức này mua được bao nhiêu đơn vị X và chi cho rổ hàng Y là bao nhiêu tiền mỗi tháng?
- Vào cuối năm 2008, công chức này mua được bao nhiêu đơn vị X và chi cho rổ hàng Y là bao nhiêu tiền mỗi tháng?
- Giả sử trong năm 2008, giá rổ hàng Y thay đổi không đáng kể, để mức sống của công chức không bị giảm do giá của rổ hàng X tăng, Bộ Lao động sẽ kiến nghị Chính phủ bù giá vào lương cho công chức tối thiểu là bao nhiêu tiền theo mỗi phương án ứng với ba phương pháp tính toán: thặng dư tiêu dùng, biến thiên bù đắp và biến thiên tương đương.
- Theo Anh/Chị, phương án với phương pháp tính toán nào thì người lao động được lợi hơn ?
- Nếu trong năm 2009 chính phủ trả lương cho công chức theo mức lương đã bù giá như câu d) thì đời sống công chức năm 2009 có được như cuối năm 2007 không?

Câu 4: Trợ cấp

Khoa Kinh tế phát triển là một trong những Khoa nghèo của Trường Đại học Kinh tế TP HCM nhưng lại là Khoa có Thư viện tốt nhất so với các khoa khác của Trường. Tổng kinh phí của Khoa chi cho tất cả các hoạt động trong năm học 2005-2006 là 150 triệu đồng. Kinh phí này có được từ trích nộp của các trung tâm đào tạo của Khoa.

Để hỗ trợ hoạt động của Khoa trong năm học 2005-2006, Ban Giám hiệu Trường đang xem xét 3 phương án trợ cấp cho Khoa Kinh tế phát triển.

- Một khoản trợ cấp 50 triệu đồng từ ngân sách của Trường và Trường Khoa Kinh tế phát triển được toàn quyền quyết định chi vào bất cứ hoạt động nào của Khoa.
- Một khoản trợ cấp 50 triệu đồng từ ngân sách của Trường với ràng buộc là Trường Khoa Kinh tế phát triển chỉ được phép chi cho việc mua sách và tạp chí cho thư viện.
- Một khoản trợ cấp cho việc mua sách và tạp chí cho thư viện của Khoa từ ngân sách của Trường với ràng buộc là ngân sách Khoa phải chi đối ứng 100%. Trợ cấp yêu cầu chi đối ứng 100% có nghĩa là nếu Khoa chi cho mua sách và tạp chí từ kinh phí của Khoa bao nhiêu tiền thì ngân sách Trường cũng sẽ trợ cấp thêm cho Khoa đúng bấy nhiêu tiền để chi tiếp cho việc mua sách và tạp chí (cũng giống như được giảm giá 50%). Khoản trợ cấp này cho Khoa Kinh tế phát triển tối đa là 50 triệu đồng.
- Trên một đồ thị có ghi chú rõ ràng với kinh phí mua sách và tạp chí thể hiện ở trục hoành và kinh phí chi cho các hoạt động khác trên trục tung, Anh/chị hãy vẽ **bốn** đường giới hạn ngân sách: không có trợ cấp, trợ cấp không ràng buộc, trợ cấp có ràng buộc và trợ

cấp có yêu cầu chi đối ứng.

- e. Giả sử những năm qua Khoa Kinh tế phát triển đã đầu tư nhiều cho thư viện và Trường Khoa Kinh tế phát triển dự kiến mua sách và tạp chí trong năm học 2005-2006 dưới 45 triệu thì Anh/Chị sẽ tư vấn cho Trường Khoa Kinh tế phát triển chọn chương trình trợ cấp nào? Vì sao?
- f. Nếu Trường Khoa Kinh tế phát triển dự kiến mua sách và tạp chí với khoản tiền là 90 triệu thì Anh/Chị sẽ tư vấn cho Trường Khoa Kinh tế phát triển chọn chương trình trợ cấp nào? Vì sao?
- g. Còn nếu Trường Khoa Kinh tế phát triển nhận thấy còn nhiều sách và tạp chí hay, cần thiết cho sinh viên mà thư viện khoa chưa có và muốn chi đáng kể cho mua sách và tạp chí trong năm học 2005-2006. Số tiền tối thiểu mà ông ta định mua sách và tạp chí là 120 triệu. Với trường hợp này, Anh/Chị sẽ tư vấn cho Trường Khoa Kinh tế phát triển chọn chương trình trợ cấp nào? Vì sao?